

**EKONOMICZNY KONTEKST
SPRAWIEDLIWOŚCI SPOŁECZNEJ
I ŚRODOWISKOWEJ
KSIĄŻKA ABSTRAKTÓW**

 **WYDAWNICTWO
UNIwersYTETU
ŁÓDZKIEGO**

 **WYDZIAŁ
EKONOMICZNO-SOCJOLOGICZNY**
Uniwersytet Łódzki

Uniwersytet Łódzki, Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny,
Katedra Gospodarki Regionalnej i Środowiska, 90-255 Łódź, ul. POW nr 3/5

Książka abstraktów powstała na podstawie materiałów nadesłanych przez Autorów wystąpień
w ramach Międzynarodowej Konferencji Naukowej
EKONOMICZNY KONTEKST SPRAWIEDLIWOŚCI SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWEJ

REDAKCJA

*Marcin Feltynowski, Agnieszka Rzeźca,
Paulina Legutko-Kobus, Ewa Jastrzębska*

PROJEKT OKŁADKI

Zdjęcie wykorzystane na okładce © Depositphotos.com

WYDANE PRZEZ

Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego

eISBN 978-83-8142-577-3

DOI: <http://dx.doi.org/10.18778/8142-577-3.01>

Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego
90-131 Łódź, Lindleya 8

www.wydawnictwo.uni.lodz.pl
e-mail: ksiegarnia@uni.lodz.pl
tel. (42) 665 58 63

Wprowadzenie

Postępująca degradacja środowiska przyrodniczego, skutkująca brakiem możliwości zapewnienia wszystkim ludziom wysokiej jakości życia, generuje nierówności społeczne oraz nowe wyzwania dla gospodarki. Te wielowymiarowe problemy rodzą pytania o trwałość rozwoju współczesnego świata. Ich wagę podkreśla chociażby laureat Nagrody Nobla z dziedziny ekonomii z 2018 r. William D. Nordhaus, uznając, że natura dyktuje warunki, w których żyjemy, a wiedza określa naszą umiejętność zarządzania tymi warunkami.

Zagadnienie (nie)sprawiedliwości w wymiarze społecznym i środowiskowym będzie przedmiotem dyskusji na międzynarodowej konferencji naukowej pt. „Ekonomiczny kontekst sprawiedliwości społecznej i środowiskowej”, 23-24 maja 2019r. na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego. Odzwierciedleniem podejmowanych problemów badawczych są abstrakty prezentowane w niniejszej publikacji, koncentrujące się na różnych wymiarach współczesnych niesprawiedliwości (w tym szczególnie na obszarach miast, w których w UE mieszka już prawie 75% ludności) i konfliktach (m.in. przestrzennych i społecznych), będących ich wynikiem. W abstraktach podejmowane są następujące tematy:

- sprawiedliwość społeczna i środowiskowa – nowa generacja wyzwań w polityce rozwoju regionalnego i lokalnego,
- dobra wspólne w mieście,
- sprawiedliwość środowiskowa – aspekty społeczno-ekonomiczne,
- narzędzia niwelowania niesprawiedliwości społecznych i środowiskowych w tym metody demokracji partycypacyjnej (w tym: budżety partycypacyjne, sołectkie, crowdfunding obywatelski czy zarządzanie partycypacyjne rozwojem lokalnym).

Konferencja nawiązuje do wieloletniej tradycji łódzkich spotkań regionalistów, organizowanych przez Katedrę Gospodarki Regionalnej i Środowiska (Instytut Gospodarki Przestrzennej, Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny Uniwersytetu Łódzkiego). Organizowana jest we współpracy z Katedrą Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie oraz Komitetem Przestrzennego Zagospodarowania Kraju Polskiej Akademii Nauk.

KOMITET NAUKOWY KONFERENCJI

Prof. zw. dr hab. Jacek Szlachta, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie.

Prof. UŁ dr hab. Aleksandra Nowakowska, Uniwersytet Łódzki.

Prof. zw. dr hab. Tadeusz Markowski, Uniwersytet Łódzki, KPZK PAN.

Prof. UŁ dr hab. Jakub Kronenberg, Uniwersytet Łódzki.

Dr Annegret Haase, Helmholtz Centre for Environmental Research – UFZ.

Prof. Mihai Razvan Nita, University of Bucharest.

Program Konferencji

<p>23.05 czwartek</p>
<p>9.00-10.00 Rejestracja uczestników konferencji Sala C101 Budynek Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ</p>
<p>10.00 – otwarcie międzynarodowej konferencji naukowej</p> <p>pt. EKONOMICZNY KONTEKST SPRAWIEDLIWOŚCI SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWEJ</p> <p>Sala C101</p> <p>10.30-12.00 Sesja plenarna w języku angielskim <i>ECONOMIC CONTEXT OF SOCIAL AND ENVIRONMENTAL JUSTICE</i> Prowadzący: Mariusz Sokolowicz (Uniwersytet Łódzki)</p> <p>Piotr Skubala (Uniwersytet Śląski), <i>We are entering the planetary terra incognita</i> Jacek Szlachta (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie), <i>Selected aspects of spatial justice as a challenge for cohesion policy</i> Annegret Haase (Helmholtz Centre for Environmental Research - UFZ, Leipzig), <i>The changing role of green spaces and the impacts of greening in the context of urban regrowth – the case of Leipzig, Germany</i></p> <p>Dyskusja</p>
<p>12.00-12.30 sesja posterowa</p> <p><i>EKONOMICZNY KONTEKST SPRAWIEDLIWOŚCI SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWEJ</i></p>

<p>Aliaksandra Baravikova (Gran Sasso Science Institute), <i>On socio-economic benefits of urban green space: what they are and who gets them?</i></p> <p>Małgorzata Grodzicka-Kowalczyk (Uniwersytet Łódzki), <i>Cyркуlarna ekonomia dla miast</i></p> <p>Anita Kulawiak (Uniwersytet Łódzki), <i>Przestrzeń publiczna i jej znaczenie dla społeczeństwa w dużym mieście. Przypadek Łodzi</i></p> <p>Paulina Kucharska (Uniwersytet Łódzki), <i>Wpływ działalności przemysłu wydobywczego i energetycznego na środowisko życia ludzi – szansa, czy zagrożenie? Przykład KWB i Elektrowni Bełchatów</i></p> <p>Artur Ochojski (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach), <i>Miasto inteligentne - refleksje na temat jego podstaw ekonomicznych</i></p> <p>Katarzyna Plesińska (Uniwersytet Łódzki), <i>Monitorowanie rozwoju województwa na przykładzie Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego Województwa Łódzkiego</i></p> <p>Cezary B. Strąkowski (Uniwersytet Łódzki), <i>Spoleczne uwarunkowania rewitalizacji w Łodzi</i></p>	
<p>12.30-14.30 Sesja IA (język polski)</p> <p>Sala D207</p> <p>Sprawiedliwość społeczna i środowiskowa - nowa generacja wyzwań w polityce rozwoju regionalnego i lokalnego</p> <p>Prowadząca: Aleksandra Nowakowska (Uniwersytet Łódzki)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Barbara Kryk (Uniwersytet Szczeciński), <i>Zapewnienie zrównoważonej energii jako wyraz odpowiedzialności i sprawiedliwości społecznej oraz środowiskowej krajów UE</i> - Ewa Kusidel (Uniwersytet Łódzki), <i>Nierówności w dostępie do usług zdrowotnych w kontekście sprawiedliwości społecznej</i> 	<p>12.30-14.30 Sesja IB (język angielski)</p> <p>Sala C101</p> <p>Sprawiedliwość środowiskowa - aspekty społeczno-ekonomiczne cz. I</p> <p>Prowadzący: Jakub Kronenberg (Uniwersytet Łódzki)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dagmar Haase (Humboldt Universität zu Berlin, and Helmholtz Centre for Environmental Research - UFZ, Leipzig), <i>Distributional, procedural and interactional justice at green spaces in Eastern German large cities</i> - Mihai-Răzvan Niță, Cristian Ioan Iojă, Diana Andreea Onose, Ana Maria Popa (University of Bucharest, Romania), <i>Different shades of green. Evaluating the availability and accessibility of urban green areas for different social categories in Bucharest, Romania</i>

<ul style="list-style-type: none"> – Robert Perdał, Paweł Churski, Tomasz Herodowicz, Barbara Konecka-Szydłowska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), <i>Geograficzny wymiar (nie)sprawiedliwości społecznej – wyzwania rozwoju regionalnego i lokalnego</i> – Tomasz Herodowicz (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), <i>Regionalna sprawiedliwość środowiskowej interwencji polityki spójności w Polsce</i> – Magdalena Załączna (Uniwersytet Łódzki), <i>Problem uznania za stronę w postępowaniu zmierzającym do wydania decyzji środowiskowej</i> – Agnieszka Sobol (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach), <i>Crowdfunding obywatelski jako narzędzie rozwoju lokalnego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – Richard Filcak (Slovak Academy of Sciences/Institute for Forecasting), <i>Making the ghetto at Luník IX, Slovakia: People, landfill and the myth of the urban green space</i> – Małgorzata Burchard-Dziubińska, Tsolmontuya Myagmariav (Uniwersytet Łódzki), <i>Traditional pastoralism or mining? Conflict of interest in access to natural pastures in Mongolia</i> – Iwona Foryś, Magdalena Habdas, Jan Konowalczyk (Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach), <i>Fair and effective compensation of loss in restricted use areas surrounding airports in Poland</i> – Ihor Lishchynskyy, Mariia Lyzun (Ternopil National Economic University), <i>Environmental Issues in Spatial Strategies: Development Poles and Axes versus Nature Protection</i>

<p>15.30-17.00 Sesja IIA (język polski)</p> <p>Sala D207</p> <p>Dobra wspólne w mieście</p> <p>Prowadzący: Adam Drobniak (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Adam Drobniak (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach), <i>Urban resilience a wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu (inclusive growth) – doświadczenia projektu URBACT Resilient Europe w Katowicach</i> – Ewa Boryczka (Uniwersytet Łódzki), <i>Rewitalizacja jako narzędzie sprawiedliwości społecznej</i> – Agnieszka Rzeńca (Uniwersytet Łódzki), <i>Budżet partycypacyjny jako instrument współodpowiedzialności za miasto czy realizacji partykularnych interesów?</i> – Jarosław Kempa (Uniwersytet Gdański), <i>Sprawiedliwość społeczna i konflikty w koncepcji rozwoju miasta uzdrowiskowego na przykładzie Sopotu</i> – Paulina Legutko-Kobus (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie), <i>Sprawiedliwość środowiskowa i społeczna w kontekście adaptacji do zmian klimatu na przykładzie wybranych miast</i> – Ewa Jastrzębska (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie), <i>Działania wybranych przedsiębiorstw w Polsce na rzecz klimatu – od strategii do praktyki</i> – Marcin Feltynowski (Uniwersytet Łódzki) <i>Czy dobra wspólne tylko w mieście? Realizacja zadań funduszu sołeckiego na rzecz terenów zieleni – przykład gmin wiejskich województwa łódzkiego</i> 	<p>15.30-17.00 Sesja IIB (język angielski)</p> <p>Sala C101</p> <p>Sprawiedliwość środowiskowa – aspekty społeczno-ekonomiczne cz. II</p> <p>Prowadzący: Ewa Kusidel (Uniwersytet Łódzki)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Adam Polko, Małgorzata Czornik, Piotr Gibas, Artur Ochojski (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach), <i>What have we learnt on urban commons and economic experiment?</i> – Dariusz Pieńkowski (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu), <i>Sustainable development as a concept of fairness from the perspective of energy consumption policy</i> – Olena Pozniakova, Marta Lyvdar (Lviv Polytechnic National University), <i>Participative budget is an innovative tool for social development. Experience of Ukraine</i> – Juliia Bushmakova (Perm National Research Polytechnic University, Russia), <i>Citizen participation in improvement and regeneration of the city places in Perm</i> – Agnieszka Majorek (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach), <i>Ecological and social value of urban vacant land</i> – Dorota Jopek (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie), <i>Development of riverside areas as an opportunity to improve the accessibility of greenery in Krakow.</i>
--	--

<p>17.00-17.30 Podsumowanie obrad w języku angielskim</p> <p>Sala C101</p> <p>EKONOMICZNY KONTEKST SPRAWIEDLIWOŚCI SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWEJ</p> <p>Tadeusz Markowski (Uniwersytet Łódzki), Jacek Szlachta (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie)</p>	
<p>24.05 piątek</p>	
<p>10.00-13.00 Sesja terenowa (język polski)</p> <p>Zbiórka przed budynkiem Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ (od ulicy Polskiej Organizacji Wojskowej 3/5)</p> <p><i>Sprawiedliwość społeczna w procesie rewitalizacji</i></p>	<p>10.00-13.00 Warsztaty (język angielski)</p> <p>Sala A310</p> <p><i>Sprawiedliwość środowiskowa</i></p>

10.30-12.00 Sesja plenarna w języku angielskim

**EKONOMICZNY KONTEKST
SPRAWIEDLIWOŚCI SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWEJ**

We are entering the planetary terra incognita

Piotr Skubała ¹

¹ University of Silesia, Faculty of Biology and Environmental Protection, Jagiellońska 28,
40-032 Katowice, Poland
piotr.skubala@us.edu.pl

Abstract. What is the most important message in the history of mankind? Certainly not many people would notice that we live in a time of great Pleistocene-Holocene extinction. Scientists prove, that we have already crossed the so-called planetary boundaries. With regard to climate security, we found ourselves in a state of inertia and dullness. Researchers around the world are warning that it will soon be too late to avoid a tragedy and the time is over. Are we aware of what really means irreversible and progressive loss of biodiversity and destabilization of the climate? Will there be a fundamental change in man's relationship to Earth?

Keywords: extinction, climate change, crisis.

The changing role of green spaces and the impacts of greening in the context of urban regrowth – the case of Leipzig, Germany

Annegret Haase ¹

¹ Helmholtz Centre for Environmental Research - UFZ, Leipzig, Permoserstrasse 15,
04318 Leipzig, Germany
annegret.haase@ufz.de

Abstract. This paper deals with the changing role of green spaces and the impacts of greening in regrowing cities. In particular, it discusses the following key questions:

- How does the role of green spaces and their impact on neighborhood and residential developments change in the context of regrowth?
- What can we learn from the context of regrowth for the general debate on the role of green spaces and greening in the process of urban transformation?

The paper brings together different strands of the scientific debate dealing with the interplay of ecological and social processes in cities. It introduces the city of Leipzig, Germany, as a prominent example of regrowth after shrinkage and deals with developments in Leipzig's inner east to analyze the interaction between regrowth, urban regeneration and upgrading, socio-spatial processes and green spaces/green space planning. The paper argues, among other things, that the problem is not the greening itself but the framework conditions of an increasingly more contested housing market and market-driven residential change and segregation/displacement. What looks like a conflict between social and ecological goals of urban transformation on the surface, is at its heart an economic or distributional problem. The case of regrowing cities is a case that shows how quickly interactions between housing/real estate market processes and their social impacts may change and how ambivalent the role and/or function of green spaces and greening within a context of post-shrinkage upgrading might be shaped.

Keywords: regrowing cities, green spaces, greening policies, social-environmental goal conflicts, socio-spatial inequalities, Leipzig.

12.00-12.30 sesja posterowa

**EKONOMICZNY KONTEKST
SPRAWIEDLIWOŚCI SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWEJ**

On socio-economic benefits of urban green space: what they are and who gets them?

Aliaksandra Baravikova ¹

¹ Gran Sasso Science Institute, Francesco Crispi 7, L'Aquila 67100, Italy
aliaksandra.baravikova@gssi.it

Abstract. An idea that urban green space may have a wide array of benefits – not only environmental but also social and economic – is gaining prominence in the European Union policies. However, the evidence of this remains under-researched, especially in the peripheral countries of the EU. This poster is a part of the research project which explores the impact of these new socio-economic considerations as well as the growing importance of climate change agenda on urban green space planning and management on Poland. Based on the document analysis and 17 interviews with city officials and non-formal associations in Gdansk, Krakow, Warsaw and Wroclaw, it examines the perceptions of social and economic benefits of urban green space. When discussing these benefits — from the community-building potential of gardens to increasing property prices next to parks — the question of distribution is salient, albeit often ignored. This poster argues that while the issue of accessibility for the general public is considered a high priority activity, the uneven access to it among different groups of society is generally not taken into account. The inequalities in access are seen as a result of planning choices in a distant past rather than being associated with the socio-economic status of the inhabitants. Greater attention to the uneven distribution of urban green space and its benefits is one of the key areas for future research.

Keywords: urban green space, accessibility, socio-economic benefits.

Przestrzeń publiczne i ich znaczenie w dużym mieście. Przypadek Łodzi

Anita Kulawiak¹

¹ University of Lodz, Faculty of Geographical Sciences, 88 Narutowicza, 90-139 Lodz, Poland
anita.kulawiak@geo.uni.lodz.pl

Abstrakt. Pojęcie przestrzeni publicznej pojawia się zarówno w mowie potocznej, publicyście, jak i w dyskursie naukowym. W zależności od tego, w jakiej sferze się nim posługujemy, często nabiera ono odmiennego sensu. Niezależnie jednak od sposobu jej pojmowania, większość badaczy jest zgodna, że przestrzeń publiczna to miejsce ogólnodostępne, w którym znajdują się albo mogą przebywać ludzie, wchodząc ze sobą w różnego typu relacje. Tym samym przestrzeń publiczna jest bardzo ważnym elementem struktury miejskiej i sceną życia miejskiego. Stanowi ona także kluczowe z punktu widzenia miasta i jego mieszkańców dobro wspólne. Warunkiem jej zaistnienia jest jednak chęć i możliwość przebywania ludzi w tej przestrzeni, a zatem jej pozytywny odbiór przez społeczeństwo. Jak dotychczas mało jest jednak badań dotyczących postrzegania i oceny przestrzeni publicznych miast przez jej użytkowników. Głównym celem prezentacji jest zatem przedstawienie opinii użytkowników wybranych placów i rynków miejskich Łodzi na temat ich jakości i znaczenia społecznego. Z uwagi na różnorodność i wielość placów i rynków w Łodzi do badań wybrano 3 z nich: Rynek Starego Miasta, Plac Wolności i Plac Niepodległości. Wszystkie wybrane do badań obszary zlokalizowane są w centralnej części miasta, na linii ulicy Piotrkowskiej, co wiąże się z ich względnie równą dostępnością dla wszystkich mieszkańców i turystów odwiedzających miasto. Ponadto, każde z tych miejsc z uwagi na ich przeszłość historyczną oraz aktualne zagospodarowanie pełni więcej niż jedną funkcję, w związku z czym są one często i zarazem różnorodnie użytkowane. Efektem badań będzie z jednej strony ocena i porównanie wybranych przestrzeni publicznych z punktu widzenia ich atrakcyjności dla użytkowników je ludzi, z drugiej zaś wskazanie cech miejsca determinujących tę atrakcyjność. W pracy wykorzystano wiele technik badawczych. Przede wszystkim wykorzystano tu metodę wywiadu kwestionariuszowego i obserwację uczestniczącą, ale także wywiad pogłębiony i inwentaryzację terenową.

Słowa kluczowe: przestrzeń publiczna, Rynek Starego Miasta w Łodzi, Plac Wolności, Plac Niepodległości.

Wpływ działalności przemysłu wydobywczego i energetycznego na środowisko życia ludzi – szansa, czy zagrożenie? Przykład KWB i Elektrowni Bełchatów

Paulina Kucharska¹

¹ University of Lodz, Faculty of Economics and Sociology, POW 3/5, 90-255 Lodz, Poland
paulina.kucharska245@gmail.com

Abstrakt. Nadrzędnym celem podjętych w pracy rozważań jest zbadanie problemu wpływu działalności przemysłu wydobywczego i energetycznego na środowisko życia ludzi. Podkreślony zostanie ambiwalentny stosunek do tejże kwestii, rozpatrywanej zarówno pod kątem zagrożeń środowiskowych, generowanych przez analizowane rodzaje działalności przemysłowej, jak również z perspektywy korzyści finansowych, pozyskiwanych z tytułu odszkodowań za przekształcenia krajobrazu naturalnego i strat z tego wynikające. Analizie powyższej problematyki posłuży przykład gminy Kleszczów, na której terenie jest zlokalizowana większość wyrobiska górniczego KWB Bełchatów. Wskazane zostaną wieloaspektowe przemiany, które dokonywały się stopniowo po rozpoczęciu działalności Kombinat Górnictwo-Energetyczny na terenach z nim sąsiadujących. W szczególności zostanie uwzględniony rozwój gospodarczy gminy Kleszczów, która pobiera corocznie do budżetu wysokie kwoty od spółki PGE S.A. tytułem podatków od nieruchomości i innych opłat, jednocześnie będąc bezpośrednim odbiorcą negatywnych skutków działalności górniczej, wliczając zanieczyszczenie gleb, powietrza, odwodnienie terenu, czy wstrząsy górnicze. W tym aspekcie podjęta zostanie próba odpowiedzi na pytanie, czy zmiany w środowisku życia mieszkańców są należycie rekompensowane finansowo i jakie konsekwencje długoterminowe będzie miała rozległa i głęboka ingerencja w środowisko naturalne. Zweryfikowane zostanie ponadto stwierdzenie o kluczowej roli jednostki samorządu terytorialnego w budowaniu strategii rozwoju zrównoważonego i podejmowaniu inicjatyw, mających na celu równoważenie strat środowiskowych i zapewnienie utrzymania przewagi konkurencyjnej po zaprzestaniu działalności górniczej.

Słowa kluczowe: Kombinat Górnictwo-Energetyczny Bełchatów, gmina Kleszczów, rozwój zrównoważony.

Miasto inteligentne - refleksje na temat jego podstaw ekonomicznych

Artur Ochojski ¹

¹ University of Economics in Katowice, 1 Maja 50, 40-287 Katowice, Poland
artur.ochojski@ue.katowice.pl

Abstrakt. Wiele publikacji z zakresu zarządzania, polityki czy planowania rozwoju sięga do idei miasta typu smart. Popularność smart city nie przekłada się jednak na nowe rozumienie ekonomicznych uwarunkowań gospodarki miasta. Trzeba zatem pytać o to jakie koncept ten ma podstawy teoretyczne, czy wymaga rozbudowania aparatu metodologicznego, a może i weryfikacji definicyjno-koncepcyjnej. Prezentowany poster jest próbą stawiania pytań i poszukiwania odpowiedzi na nie. Zamiar ten podjęty jest w zgodzie z założeniem, że dynamika procesów zachodzących we współczesnych miastach stanowi jedno z najpoważniejszych wyzwań badawczych, a tym samym prowadzenie analiz nad miastem typu smart winno łączyć podejście normatywne i pozytywne, analizę ekonomiczną i ekonomię instytucjonalną, uwarunkowania egzogeniczne i endogeniczne rozwoju miast, a także mechanizmy zachodzące w przestrzeni które są zarówno wynikiem aktywności osiedleńczej, jak i decyzji lokalizacyjnych biznesu we współczesnych miastach. Nade wszystko konieczne jest zrozumienie 'modelu' ekonomicznego miasta inteligentnego, który opisuje relacje pomiędzy nakładami i wynikami miasta rozwijającego się w warunkach przełomu techniki i technologii. Prowadzi to niewątpliwie do potrzeby nowego spojrzenia na definicję miasta.

Słowa kluczowe: smart city, ekonomiczne aspekty koncepcji miasta inteligentnego, podejście pozytywne i normatywne.

Monitorowanie rozwoju województwa na przykładzie Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego Województwa Łódzkiego

Katarzyna Plesińska ¹

¹ University of Lodz, Faculty of Economics and Sociology, POW 3/5, 90-255 Lodz, Poland
kasp1e93@wp.pl

Abstrakt. Jednym z obowiązków sektora publicznego jest sprawozdawczość z prowadzonej działalności. Na szczeblu województwa organem, który zajmuje się sporządzaniem raportów dotyczących funkcjonowania regionu m.in. wykorzystywania środków z regionalnego programu operacyjnego jest regionalne obserwatorium terytorialne (rot). To jednostka organizacyjna zajmująca się analizą sytuacji społeczno-gospodarczej województwa. Jednym z kluczowych działań rot-u jest opracowanie rekomendacji w zakresie zmian kierunków polityki rozwoju regionu oraz monitorowanie realizacji strategii rozwoju województwa. Regionalne obserwatorium terytorialne poprzez prowadzenie badań własnych oraz analiz jest jedną z niewielu jednostek posiadających szczegółowe dane dotyczące regionu. Dzięki publikacji opracowań, analiz oraz raportów pełni funkcje informatora dla danego regionu.

Celem artykułu jest przybliżenie działalności regionalnych obserwatoriów terytorialnych na przykładzie jednostki organizacyjnej funkcjonującej w województwie łódzkim. Jednocześnie autor prezentuje rot jako organ monitorujący rozwój regionalny i jako komórkę dzielącą się posiadaną wiedzą w nawiązaniu do sprawiedliwości społecznej. Pośrednim celem pracy jest odwołanie do roli informacji w gospodarce i rozwoju regionalnym jako elementu usprawniającego procesy gospodarcze..

Słowa kluczowe: regionalne obserwatorium terytorialne, rola informacji w gospodarce, rozwój regionalny.

Spoleczne uwarunkowania rewitalizacji w Łodzi

Cezary Strąkowski¹

¹ University of Lodz, Faculty of Economics and Sociology, POW 3/5, 90-255 Lodz, Poland
cezary.b.strakowski@gmail.com

Abstrakt. Poster dotyczy projektu naukowego pn. „Spoleczne uwarunkowania rewitalizacji w Łodzi”, który realizowany jest przez grupę studentów socjologii III stopnia pod kierownictwem prof. nadzw. dr hab. Piotra Chomczyńskiego.

Tematem przewodnim w projekcie są społeczne problemy związane z procesem rewitalizacji, który od kilku lat jest realizowany w Łodzi. Zainteresowania badawcze zespołu skupiają się wokół innowacyjnego pomysłu powołania do pracy w ramach struktur urzędu miasta nowego rodzaju urzędników odpowiedzialnych za pomoc mieszkańcom objętych procesem rewitalizacji. Są to urzędnicy pracujący w terenie, którzy nazwani są Gospodarzami oraz Latarnikami obszaru, ponieważ teren poddany rewitalizacji podzielony został na obszary. Kumulują i koncentrują oni działania wielu różnych urzędów, dzięki czemu pomoc dla mieszkańców jest precyzyjnie ukierunkowana i organizowana znacznie szybciej. Zakres ich obowiązków wykracza poza obowiązki „zwykłego” urzędnika. Latarnicy i Gospodarze pracują z mieszkańcem najczęściej w miejscu jego zamieszkania. Organizują dla niego pomoc na wielu płaszczyznach, dzięki czemu potrafią kompleksowo poprawić jakość życia mieszkańca. Efektem końcowym pracy Latarnika i Gospodarza najczęściej jest przeprowadzka mieszkańca do nowego mieszkania, dzięki czemu dotychczasowe mieszkanie może zostać poddane procesowi rewitalizacji.

W ramach projektu przeprowadzono badania jakościowe oraz ilościowe oparte na danych statystycznych. W ramach badań jakościowych zrealizowane zostały indywidualne wywiady pogłębione z mieszkańcami, ekspertami w dziedzinie rewitalizacji, latarnikami i gospodarzami. Ponadto przeprowadzono 4 wywiady grupowe z latarnikami i gospodarzami.

Słowa kluczowe: rewitalizacja, latarnicy, gospodarze obszaru rewitalizowanego.

12.30-14.30 Sesja IA (język polski)

**SPRAWIEDLIWOŚĆ SPOŁECZNA I ŚRODOWISKOWA - NOWA
GENERACJA WYZWAŃ W POLITYCE ROZWOJU
REGIONALNEGO I LOKALNEGO**

Zapewnienie zrównoważonej energii jako wyraz odpowiedzialności i sprawiedliwości społecznej oraz środowiskowej krajów Unii Europejskiej

Barbara Kryk ¹

¹ University of Szczecin, Faculty of Economics and Management, Mickiewicza 64,
71-101 Szczecin, Poland
barbara.kryk@usz.edu.pl

Abstrakt. Celem artykułu jest pomiar i ocena stopnia zapewnienia energii zrównoważonej w krajach Unii Europejskiej (UE) w kontekście odpowiedzialności i sprawiedliwości społecznej oraz środowiskowej. Zapewnienie dostępu do energii zrównoważonej ludziom i zwiększanie efektywności energetycznej we wszystkich sektorach gospodarki jest jednym z najważniejszych celów zarówno w UE, jak i w skali całego świata. Uznano bowiem, że dostęp do nowoczesnych usług energetycznych po przystępnych cenach jest niezbędny do osiągnięcia celów koncepcji zrównoważonego rozwoju, Agendy 2030, strategii Europa 2020 oraz europejskiej polityki energetycznej. Zapewnienie zrównoważonej energii jest również wyrazem odpowiedzialności i sprawiedliwości społecznej oraz środowiskowej państw. Precyzyjna ewaluacja osiągnięć w tym zakresie (za pomocą nowoczesnych metod ilościowych) jest zagadnieniem stosunkowo nowym, zarówno w praktyce gospodarczej jak i we współczesnej ekonomii, dlatego istnieje potrzeba wypracowania sposobów pomiaru zapewniania dostępu do energii zrównoważonej, innych niż zwykła analiza szeregów czasowych danych w poszczególnych latach, na której opierały się dotychczasowe badania. Stąd podjęto próbę wykorzystania dwóch z metod należących do analizy skupień: metodę Warda oraz k-średnich. W badaniu wykorzystano dostępne dane statystyczne dotyczące 8 wskaźników dla SDG 7 raportowanych przez Eurostat, a ustalonych przez ONZ. Okres badawczy to lata 2010 i 2016. Badania umożliwiły pogrupowanie państw UE według stopnia zapewniania zrównoważonej energii, a tym samym określenie ich odpowiedzialności i sprawiedliwości w tym zakresie.

Słowa kluczowe: energia zrównoważona, odpowiedzialność społeczna, sprawiedliwość społeczna, Unia Europejska.

Nierówności w dostępie do usług zdrowotnych w kontekście sprawiedliwości społecznej

Ewa Kusideł¹

¹ University of Lodz, Faculty of Economics and Sociology, POW 3/5, 90-255 Lodz, Poland
ewa.kusidel@uni.lodz.pl

Abstrakt. Usługi zdrowotne należą do jednych z najważniejszych usług społecznych. Dostęp do infrastruktury ochrony zdrowia nie jest równomiernie rozłożony w przestrzeni - większa koncentracja występuje na obszarach miejskich, szczególnie w metropoliach. W tym kontekście sformułowano dwa pytania:

1. Czy koncentracja usług zdrowotnych w konkretnych lokalizacjach jest uzasadniona popytem na te usługi?
2. Czy nierówności w dostępie do usług zdrowotnych maleją, czy rosną na przestrzeni ostatnich lat?

Odpowiedzi na te pytania sformułowano w kontekście sprawiedliwości w dostępie do usług społecznych.

Słowa kluczowe: usługi społeczne, usługi zdrowotne, konwergencja.

Geograficzny wymiar (nie)sprawiedliwości społecznej – wyzwania rozwoju regionalnego i lokalnego

Robert Perdał¹, Paweł Churski¹, Tomasz Herodowicz¹, Barbara Konecka-Szydłowska¹

¹ Adam Mickiewicz University in Poznan, Faculty of Geographical and Geological Sciences,
Krygowskiego 10, 61-680 Poznan, Poland
r.perdal@amu.edu.pl, chur@amu.edu.pl, herod@amu.edu.pl,
bako@amu.edu.pl

Abstrakt. Współczesne zróżnicowanie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego w różnych skalach przestrzennych (od globalnej po lokalną) kształtowane jest przez szereg czynników. Te zaś nie są stałe i ewoluują współcześnie przede wszystkim pod wpływem takich megatrendów jak transformacja, postmodernizacja, globalizacja i integracja gospodarcza. Zróżnicowana przestrzennie siła i sposób oddziaływania megatrendów na proces rozwoju społeczno-gospodarczego prowadzą do jego silnych geograficznych zróżnicowań (w tym częściowo utrwalają historycznie ukształtowane różnice). Podejmowane w ramach polityki spójności próby ograniczania tych zróżnicowań do poziomu akceptowalnego społecznie nie przynoszą w pełni oczekiwanych rezultatów. Tym samym nierówności rozwojowe utrzymują się lub wręcz pogłębiają. Prowadzi to do wzrostu niezadowolenia społecznego, a dalej do poczucia niesprawiedliwości społecznej, która skutkuje wzrostem poparcia dla politycznych i populistycznych ofert socjalnych. Utrzymująca się polaryzacja społeczno-gospodarcza wskazuje na konieczność poszukiwania nowych rozwiązań, w tym zwrócenia uwagi na znaczenie interwencji zorientowanej terytorialnie. Tego typu interwencja powinna stanowić alternatywny, bardziej efektywny od dotychczasowych, model polityki rozwoju odpowiadającej na indywidualne potrzeby społeczności zamieszkujących różne terytoria charakteryzujące się heterogenicznymi czynnikami.

Celem pracy jest analiza trwałych zróżnicowań poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego w Polsce w ujęciu geograficzno-historycznym i ich konsekwencji dla polityki rozwoju. Praca składa się z dwóch zasadniczych części. W części pierwszej, o charakterze teoretycznym, prowadzi się syntetyczne rozważania nad geograficznym wymiarem sprawiedliwości społecznej rozpatrywanej przez pryzmat trzech typów koncepcji: rozwoju nierównomiernego (m.in. Hirschmana, Myrdala, Boudevilla, Friedmanna), zakorzenienia (Polany'ego, Granovettera) oraz materializmu historyczno-geograficznego (Harveya, Wallersteina). W części drugiej, o charakterze empirycznym, podjęto próbę egzemplifikacji geograficznego wymiaru sprawiedliwości i de facto niesprawiedliwości społecznej poprzez analizę rozkładu przestrzennego poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego (wskaźnik syntetyczny) i wybranych wskaźników cząstkowych. Dodatkowo podjęto próbę weryfikacji występowania zależności pomiędzy poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego a poziomem poparcia politycznego dla tych frakcji politycznych, które głoszą hasła „sprawiedliwości społecznej”.

Słowa kluczowe: rozwój regionalny i lokalny, megatrendy przemian społeczno-gospodarczych, nierówności, sprawiedliwość społeczna, Polska.

Regionalna sprawiedliwość środowiskowej interwencji polityki spójności w Polsce

Tomasz Herodowicz ¹

¹ Adam Mickiewicz University in Poznan, Faculty of Geographical and Geological Sciences,
Krygowskiego 10, 61-680 Poznan, Poland
herod@amu.edu.pl

Abstrakt. Mówiąc o sprawiedliwości w kontekście środowiskowej interwencji polityki spójności należy wyjść od terminu sprawiedliwości społecznej. Jedno z jej ujęć wyróżnionych przez Ch. Perelmana zamyka się w hasło „każdemu według potrzeb”, co oznacza podejmowanie działań zgodnie z zasadą solidarności i równości w zaspokajaniu potrzeb danej jednostki. Tak rozumiana sprawiedliwość społeczna ściśle wpisuje się w założenia środowiskowej interwencji polityki spójności opierającej się m.in. na koncepcji rozwoju zrównoważonego, w której podkreśla się konieczność zaspokajania potrzeb obecnego i przyszłych pokoleń. Potrzeby te mogą być rozpatrywane na różnych poziomach przestrzennych, na co zwrócono uwagę m.in. w Agendzie ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, w której uznano znaczenie wymiarów regionalnego i subregionalnego w kształtowaniu rozwoju zrównoważonego.

W przedmiotowej pracy rozpatruje się potrzeby regionalne w zakresie rozwiązywania problemów środowiskowych wywołanych działalnością człowieka w ramach następujących sfer działalności: energetyka, transport, gospodarka wodna, gospodarka odpadami i ochrona przyrody. Z kolei środowiskowa interwencja polityki regionalnej traktowana jest jako instrument wykorzystywany do rozwiązywania problemów środowiskowych w wyżej wymienionych sferach poprzez współfinansowanie działań ograniczających presję działalności człowieka na środowisko przyrodnicze i służących jego ochronie.

Celem badania jest sprawdzenie następującej hipotezy: regionalny podział środków w ramach środowiskowej interwencji polityki spójności w Polsce można uznać za sprawiedliwy. Oznacza to, że regionalne zróżnicowanie absorpcji środków polityki spójności odpowiadało potrzebom rozwojowym w zakresie rozwiązywania regionalnych problemów środowiskowych.

Zakres przestrzenny analizy obejmuje terytorium Polski w układzie szesnastu województw. Natomiast zakres czasowy uwzględnia lata 2004-2015, co odpowiada dwóm okresom programowania polityki spójności, w czasie których Polska była pełnoprawnym członkiem Wspólnoty. W badaniu wykorzystano m.in. szereg wskaźników cząstkowych opisujących przyczyny problemów środowiskowych oraz wartość interwencji polityki spójności, metody liniowego porządkowania obiektów (metoda odległości od wzorca) oraz grupowania (analiza skupień).

Słowa kluczowe: rozwój zrównoważony, rozwój regionalny, polityka spójności, ochrona środowiska przyrodniczego.

Problem uznania za stronę w postępowaniu zmierzającym do wydania decyzji środowiskowej

Magdalena Załączna¹

¹ University of Lodz, Faculty of Economics and Sociology, POW 3/5, 90-255 Lodz, Poland
magdalena.zaleczna@uni.lodz.pl

Abstrakt. Ustawą dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne dokonano zmiany przepisów kształtujących legitymację procesową w postępowaniu zmierzającym do wydania decyzji środowiskowej. Art. 74 ust. 3a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko określa obecnie katalog podmiotów, które mogą zostać uznane za stronę postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Należy do nich wnioskodawca oraz podmiot, któremu przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości znajdującej się w obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie. Przez obszar ten rozumie się: działki przylegające bezpośrednio do działek, na których ma być realizowane przedsięwzięcie; działki, na których w wyniku realizacji lub funkcjonowania przedsięwzięcia zostałyby przekroczone standardy jakości środowiska; działki znajdujące się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia, które może wprowadzić ograniczenia w zagospodarowaniu nieruchomości, zgodnie z jej aktualnym przeznaczeniem. Problemem jest interpretacja tego ostatniego punktu, do organu wydającego decyzję należy ocena, czy dane oddziaływanie będzie miało charakter znaczący. Nie istnieją określone kryteria czy wytyczne w tym zakresie. W świetle istniejącego orzecznictwa można wskazać, że powstał poważny problem prawny, bowiem w zależności od interpretacji organu właściciel nieruchomości może być lub nie uznany za stronę postępowania. Jedynie uznanie go za stronę umożliwia mu odwołanie się od wydanej decyzji, ochronę własnych praw. Liczne konflikty pomiędzy inwestorami, a mieszkańcami nieruchomości sąsiadujących z potencjalnymi inwestycjami wskazują, że wprowadzona nowelizacja nie rozstrzygnęła istniejących wcześniej problemów. Celem autorki jest analiza i ocena przepisów kształtujących legitymację procesową w postępowaniu zmierzającym do wydania decyzji środowiskowej w świetle istniejącego orzecznictwa. Autorka wykorzystwała metodę badania dokumentów, analizy i argumentacji.

Słowa kluczowe: strona, decyzja środowiskowa, ochrona praw.

Civic crowdfunding as a tool for local commons

Agnieszka Sobol ¹

¹ University of Economics in Katowice, 1 Maja 50, 40-287 Katowice, Poland
agnieszka.sobol@ue.katowice.pl

Abstract. Collective interactions are one of the major trends that require in-depth research. Citizens who share a sense of common identity are more inclined to cooperate and work for public issues. Collective interactions incorporate issues of responsibility and fairness.

Elinor Ostrom, Nobel prize laureate in economics, identified that sharing a community and common challenges encourage people to transcend their differences and work together. It is the case why cooperation flourishes best when individuals have strong, reciprocated connections. In this case, cooperation spreads most easily locally leading to urban commons.

Urban societies present growing aspirations for affecting local policy. Work for the commons needs to redefine the relationships between the citizens and local decedents, enabling and encouraging individuals to take a more active role in public life.

A growing citizens' movement is a manifestation of changes that take place in a socio-cultural area. It is also possible by technological innovations, especially by the tools of information and communication. Civic crowdsourcing and crowdfunding contribute to local development. They can facilitate access to broader financing options, assist skills and knowledge development and make possible delivery of many services.

A new vision of sharing economy needs a lot of work to understand how to design the networks that will best empower citizens to meet collective challenges. The paper is an attempt to answer if civic crowdfunding initiatives can direct the cities towards local commons. The article presents the mechanisms, tools and case-studies to achieve the common goals at a local level.

Keywords: sharing city, civic society, crowdfunding, urban commons, governance.

12.30-14.30 Sesja IB (język angielski)

**SPRAWIEDLIWOŚĆ ŚRODOWISKOWA – ASPEKTY SPOŁECZNO-
EKONOMICZNE – CZ. I**

Distributional, procedural and interactional justice at green spaces in Eastern German large cities

Dagmar Haase ¹

¹ Humboldt Universität zu Berlin, and Helmholtz Centre for Environmental Research - UFZ,
Leipzig, Rudower Chaussee 16, 12489 Berlin, Germany
dagmar.haase@geo.hu-berlin.de

Abstract. My talk will contextualise and discuss important questions of environmental justice, namely distributional, procedural and interactional justice, as well as different forms of barriers related to urban green space availability, accessibility and attractiveness in very different cities of Eastern Germany, Berlin, Leipzig and Halle. All three cities are facing post-socialist legacies and underwent a somewhat different development after the German reunification in 1990. Extreme growth and heavy shrinkage as well as rapid regrowth are at least three diverging trajectories which are highly interesting getting systematically illuminated in terms of green space availability, accessibility, quality and barriers in the past 30 years. Next to the ecological quality of the green as the provisional ground of any kind of recreational services in cities, both (non-)usage and governance of prominent and less prominent green spaces in the three cities will be discussed. Conclusions could be made in the direction that there is not "the one solution" for green space justice in either growing or shrinking post-socialist Eastern German cities but there are clear pluses and minuses that need to be articulated when aiming at (more) distributional, procedural and interactional justice.

Keywords: distributional, procedural and interactional justice, different forms of barriers related to urban green space availability, accessibility and attractiveness, cities of Eastern Germany, namely Berlin, Leipzig and Halle.

Different shades of green. Evaluating the availability and accessibility of urban green areas for different social categories in Bucharest, Romania

Mihai-Răzvan Niță¹, Cristian Ioan Ioja¹,
Diana Andreea Onose¹, Ana Maria Popa¹

¹ University of Bucharest, Centre for Environmental Research and Impact Studies, 1 Nicolae
Balcescu, Bucharest 010041, Romania
mihairazvan.nita@g.unibuc.ro, cristian.ioja@geo.unibuc.ro,
dianaandreea.onose@g.unibuc.ro, anamaria.popa@geo.unibuc.ro

Abstract. Green spaces are a key element in achieving urban sustainability and increasing resilience, as they provide multiple environmental, social and economic benefits at different spatial and temporal level. However, in most of the cities in Romania, the availability and accessibility of such urban green areas is not similar across social categories. Either by age, income or activities, different social categories are provided with different levels of access to urban green. In our analysis, we use spatial data extracted from aerial images and field observations for five types of urban green areas in Bucharest (urban parks, playgrounds, school green spaces, commercial green spaces and sport facilities). We assessed using GIS techniques the accessibility and attractiveness from over 500 questionnaires about the perception of different users regarding the availability and accessibility of such urban green areas. Results reveal that differences exist both in the spatial level of Bucharest (neighborhoods with better distribution of urban green areas and others lacking such facilities) and across social categories (between children or elderly people for example). Such results are important for city planning and management, but are currently under-used in strategies and programs promoted by the municipality.

Keywords: urban green areas, social justice, age groups, multi-criteria assessment, Bucharest.

Making the ghetto at Luník IX, Slovakia: People, landfill and the myth of the urban green space

Richard Filcak ¹

¹ Slovak Academy of Sciences, Institute for Forecasting, Sancova 56, 811 05 Bratislava,
Slovak Republic
filcak.richard@gmail.com

Abstract. The industrial metropolis of Košice in Czechoslovakia grew rapidly in the 1960s. People demanded accommodation. Already in 1964 local authorities had analysed localities for the construction of mass socialist-era blocks of flats. An unoccupied site on the western periphery of the city, later named Luník IX, did not figure among them. Instead, in 1974 the municipal landfill was put into operation there. In 1978, the municipality started with the construction of a new experimental district, relocating here gradually most of the Roma minority from the central area of the town. Presently, the district is the biggest overwhelmingly Roma inhabited ghetto in Slovakia. As we document in the historical records, from the very beginning it was clear that the area would be the site of municipal landfill, just a few hundred meters from the nearest apartments, visible from the windows of inhabitants, and accompanied by the heavy traffic of the waste, smell and pollution. The prevailing public perception and media presentation of Luník IX is the story of an urban green space, one of the best places for healthy living through its fresh air and proximity to the forest, yet destroyed by naïve decision-makers and irresponsible Roma. This article, based on a combination of qualitative sociological and historical research, questions this narrative as a myth. The landfill and environmental factors were decisive in the making of the ghetto, yet they have never been systematically analysed and discussed. Although Luník IX was not officially and originally designed as a ghetto, there were structural, social and environmental factors leading to its creation. Luník IX with its roots in the period of a centrally planned economy provides a unique opportunity for a comparative study of environmental justice in the historical perspective. It allows us to analyse the mechanism of decision-making in society avowedly non-capitalist, whereas in reality we see many similarities in how income inequality among richer and poorer neighbourhoods, together with ethnic/racial factors, have shaped the city.

Keywords: environmental justice, Roma minority, waste management.

Traditional pastoralism or mining? Conflict of interest in access to natural pastures in Mongolia

Małgorzata Burchard-Dziubińska¹, Tsolmontuya Myagmarjav²

¹ University of Lodz, Faculty of Economics and Sociology, POW 3/5, 90-255 Lodz, Poland
malgorzata.burchard@uni.lodz.pl

² University of Lodz, Faculty of Biology and Environmental Protection, Pilarskiego 14/16,
90-231 Lodz, Poland
tsolmontuya.myagmarjav@unilodz.eu

Abstract. The paper deals with the problem related to the growing conflict of interest in access to natural pastures being the basis of nomadic pastoralism in Mongolia. The discovery of significant mineral resources (gold, copper, coal) resulted in a huge increase in interest in their extraction and use of this potential to accelerate the economic development of Mongolia. The open-cast mining causes degradation of natural pastures and permanently hinders the migration of animals between pastures. This is a serious threat to traditional pastoralism, which is of high importance not only from an economic point of view but also cultural. There are no effective solutions to ensure fair access to areas where fossil resources have been discovered.

Keywords: traditional pastoralism, mining, Mongolia, conflict of interest.

Fair and effective compensation of loss in restricted use areas surrounding airports in Poland

Iwona Forys¹, Magdalena Habdas², Jan Konowalczyk³

¹ University of Szczecin, Faculty of Economics and Management, Mickiewicza 64,
71-101 Szczecin, Poland
iwona.forys@usz.edu.pl

² University of Silesia, Faculty of Law and Administration, Bankowa 11b, 40-007 Katowice,
Poland
magdalena.habdas@us.edu.pl

³ University of Economics in Katowice, 1 Maja 50, 40-287 Katowice, Poland
konowalczyk@ue.katowice.pl

Abstract. The intervention on the real estate market through a restricted use area (RUA) surrounding an airport changes the situation of the parties to the conflict and determines the manner of resolving the dispute, which is caused by noise externalities. The state, as a third party to the contract, influences the level of transaction costs on the real estate market. The aim of the publication is to present and compare the concepts of compensating loss relating to residential real estate located within RUAs surrounding airports according to the market value and fair value, as well as to present the methodology and estimates of social costs related to this kind of intervention. The methodological perspective is an effectiveness (market) based justification of the intervention derived from R. Coase's views, which in this paper are criticized. Legal and economic deliberations are presented and initial results of empirical studies, conducted in 2016-2018 for 5 largest airports, regarding the assessment of loss compensation in RUAs in the case of residential, single-family houses. Presented results show the level and structure of claims and paid compensation in the context of price changes in and outside a RUA. For this purpose, the methods of descriptive statistics were the ones mainly employed. Theoretical considerations focus on comparing and searching for a legal, economic, and social justification of utilizing two bases of valuation, namely: market value and fair value. The methodology of research has been arranged with the use of R.A. Posner's approach. The discussion is divided into two parts: an analysis of the regulating element (the legal system) and the changes of the real estate market conditions from the point of view of price and cost levels after the implementation of a RUA. The research is concluded by a theoretical model of compensating loss in the case of a residential, single-family house. The obtained results may be applied by airport managers, as well as appraisers valuing real estate in RUAs surrounding airports.

Keywords: compensation value, public intervention, transaction costs, negative externalities, airports noise.

Environmental Issues in Spatial Strategies: Development Poles and Axes versus Nature Protection

Ihor Lishchynskyy¹, Mariia Lyzun¹

¹ Ternopil National Economic University, 11 Lvivska, Ternopil 46009, Ukraine
lio@tneu.edu.ua, mlysun@ukr.net

Abstract. The paper aims to investigate the role of landscape-ecological regional pattern as an obstacle or as an opportunity for local development. Contemporary conceptual approaches toward growth/development poles and axes are considered. The focus is made on environmental issues of spatial development. The formal model is developed for the assessment of the relation between regional development and natural protection. The case studies of environmental issue in national spatial development strategies in Europe are reviewed (with a main accent on Eastern Europe).

Keywords: development poles, development axes, environment protection, natural barriers, spatial development strategies.

15.30-17.00 Sesja II A (język polski)

DOBRA WSPÓLNE W MIEŚCIE

Urban resilience a wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu (inclusive growth) – doświadczenia projektu URBACT Resilient Europe w Katowicach

Adam Drobnik¹

¹ University of Economics in Katowice, 1 Maja 50, 40-287 Katowice, Poland
adam.drobnik@ue.katowice.pl

Abstrakt. Koncepcja urban resilience od ponad dekady znajduje coraz to większe uznanie na gruncie teoretycznym ekonomii regionalnej i geografii ekonomicznej. W ostatnim czasie doczekała się także działań normatywnych (np. Rotterdam Resilience Strategy) i projektów wdrożeniowych (np. Stockholm Resilience Centre, Australian Resilience Centre, Resilience Project Melbourne, Resilient EUROPE), realizowanych w ramach struktur międzynarodowych, krajowych i lokalnych. Obecnie urban resilience to nie tylko, jak pierwotnie zakładano, sposób na wyjście z kryzysu ekonomicznego, czy katastrofy środowiskowej, ale filozofia budowania zdolności adaptacyjnych miast i regionów pozwalających: (1) zmagać się z niekorzystnym wpływem otoczenia, (2) powrócić w szybki sposób do poprzedniej ścieżki wzrostu lub (3) rekonfigurować potencjały na rzecz stworzenia nowej ścieżki wzrostu w mieście.

Połączenie tematyki sprawiedliwego miasta rozumianego w kontekście wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu (inclusive growth) z koncepcją urban resilience to złożone zagadnienie interdyscyplinarne. Inclusive growth to obecnie modna koncepcja polityki miejskiej i regionalnej znajdująca swój wyraz między innymi w polityce miejskiej międzynarodowych instytucji takich jak Bank Światowy czy OECD. Inclusive growth odnoszony zarówno to tempa, jak i wzorca wzrostu w uproszczeniu rozumiany jest jako rozwój gospodarczy sprawiedliwie dystrybuowany i tworzący możliwości dla wszystkich. Jednym z narzędzi inclusive growth, a także urban resilience jest popularna, często wdrażana na poziomie lokalnym, współpraca wielosektorowa typu governance oparta na partnerstwie instytucji publicznych, biznesu i społeczności lokalnych w formułowaniu polityki i realizowaniu działań.

Jak dowodzą doświadczenia projektu Resilience Europe, w praktyce partnerstwa tego rodzaju wprowadzają wzorce współpracy sprzyjające inclusive growth w wybranych częściach miasta, ale nie znoszą całkowicie relacji konkurencyjnych w innych dzielnicach miasta.

Resumując, celem artykułu jest identyfikacja „punktów” wspólnych i odrębnych koncepcji urban resilience oraz inclusive growth wraz z ich weryfikacją na przykładzie projektu URBACT Resilient Europe.

Słowa kluczowe: *urban resilience*, sprawiedliwe miasto, włączenie społeczne.

Rewitalizacja jako narzędzie sprawiedliwości społecznej

Ewa M. Boryczka ¹

¹ University of Lodz, Faculty of Economics and Sociology, POW 3/5, 90-255 Lodz, Poland
ewa.boryczka@uni.lodz.pl

Abstrakt. Rewitalizacja jako narzędzie polityki miejskiej służyć ma wyrównywaniu szans rozwojowych i jakości życia mieszkańców miast. Równouprawienie i wzrost zamożności społeczeństwa nie przekłada się na równość szans każdego z mieszkańców miast. W obliczu zróżnicowań rozwoju i kryzysu społeczno-gospodarczego oraz przestrzennego obszarów miast potrzebne są mechanizmy wyrównawcze. Takim mechanizmem wydaje się być rewitalizacja, która ma przeciwdziałać wykluczeniu i ma gwarantować sprawiedliwy dostęp mieszkańców do miasta.

Słowa kluczowe: rewitalizacja, narzędzie polityki miejskiej, sprawiedliwość społeczna, miasto, dobra wspólne.

Budżet partycypacyjny jako instrument współodpowiedzialności za miasto czy realizacji partykularnych interesów?

Agnieszka Rzeńca¹

¹ University of Lodz, Faculty of Economics and Sociology, POW 3/5, 90-255 Lodz, Poland
agnieszka.rzenca@uni.lodz.pl

Abstrakt. Miasta poszukują nowych rozwiązań i instrumentów inicjujących i wzmacniających zaangażowanie obywatelskie w życie miasta. Jednym z nich jest budżet partycypacyjny (BP), który w przeciągu ostatnich 5 lat rozwinął się na olbrzymią skalę w polskich samorządach. BP jest również instrumentem powszechnie wykorzystywanym w miastach (gminach) w wielu krajach na świecie. Rodzi się więc pytanie o motywy wdrażania procedur budżetowania partycypacyjnego, jak i efekty podejmowanych działań szczególnie w kontekście współodpowiedzialności za miasto jego użytkowników, czyli mieszkańców miasta.

Realizowane szerokie badania (literaturowe i empiryczne)*, których przedmiotem są BP pozwalają wskazać ich kilka istotnych cech, będących osią problematyki podjętej w artykule:

1. BP w literaturze określany jest mianem innowacji demokratycznej, rzeczywistość jest często daleka od idei leżącej u jej podstaw i przesłanek naukowych.

2. Z założenia BP ma być instrumentem włączania społecznego i angażowania mieszkańców, którzy dotychczas nie mieli realnego wpływu na kształtowanie miasta, tymczasem często jest on wykorzystywany na potrzeby polityki (i polityków) i staje się narzędziem marketingu politycznego.

3. Miasta/gminy w wielu państwach wdrażają formułę budżetowania partycypacyjnego. Możemy powiedzieć, że istnieje moda na BP, a co za tym idzie brak refleksji m.in. nad istotą i procedurą BP.

4. W Polsce od 2019 roku obowiązuje ustawa regulująca kwestie BP. Wymusza ona na miastach na prawach powiatu stosowanie tego instrumentu. Tymczasem wiele miast wypracowało własne, indywidualne narzędzia i procedury angażowania obywateli w życie miasta. W efekcie obligatoryjność BP gubi ideę samostanowienia.

* Realizowane badania w kraju i zagranicą są efektem współpracy dwóch ośrodków naukowych tj. Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach (Dr Agnieszka Sobol, Katedra Gospodarki Przestrzennej i Środowiskowej, Wydział Ekonomii) oraz Uniwersytetu Łódzkiego (dr A. Rzeńca, Katedra Gospodarki Regionalnej i Środowiska, Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny).

Słowa kluczowe: budżet partycypacyjny, miasto, instrumenty polityki miejskiej.

Sprawiedliwość społeczna i konflikty w koncepcji rozwoju miasta uzdrowiskowego na przykładzie Sopotu

Jarosław Kempa¹

¹ University of Gdansk, Faculty of Economics, Armii Krajowej 119, 81-701 Gdansk, Poland
jaroslaw.kempa@ug.edu.pl

Abstrakt. Sopot jest powiatem grodzkim, który należy do najbogatszych miast w Polsce. W mieście ścierają się dwie koncepcje rozwoju. Pierwsza oparta o naturalne zasoby i nadmorskie położenie wskazuje na model rozwoju miasta uzdrowiskowego. Druga kładzie nacisk na dynamiczny rozwój w oparciu o funkcję turystyczną. W pierwszym i drugim aspekcie centrum koncepcji rozwoju stanowi człowiek, zarówno mieszkaniec, jak i przybysz. Obydwie grupy dzięki sobie żyją ale też rywalizują ze sobą o zasoby miasta. Jednocześnie miasto jest centrum ponad milionowej aglomeracji gdańskiej.

Wysokie ceny nieruchomości, presja ze strony inwestorów, bardzo silne społeczeństwo obywatelskie oraz uwarunkowania wynikające z położenia nad morzem oraz trójmiejskiego parku krajobrazowego są źródłem szeregu konfliktów. Sopot bardzo szybko rozwija się. Poczyniono w nim szereg spektakularnych inwestycji o znaczeniu miejskim, ale też ponadregionalnym. W mieście przeprowadzono wiele projektów rewitalizacyjnych z udziałem miasta, jak i w formie PPP. W mieście zarejestrowana jest duża liczba organizacji pozarządowych, a frekwencja w wyborach należy do najwyższych w Polsce.

Setki tysięcy turystów rocznie w krótkim sezonie są silnym bodźcem ekonomicznym. Jednocześnie koncepcja miast uzdrowiskowego generuje konflikty wynikające z konieczności wypełniania norm w zakresie standardów uzdrowiskowych.

Miasto przeszło już okres bardzo intensywnego rozwoju infrastrukturalnego, powoli zmienia filozofię na koncepcje zarządzania wieloma obszarami z udziałem mieszkańców. Wprowadzono w mieście pierwszy w Polsce Budżet Obywatelski. Wiele czynników generuje napięcia ale wysokie dochody są źródłem zaspokajania szeregu potrzeb. Ocena procesu rozwoju miasta w kontekście zagadnienia sprawiedliwości społecznej będzie przedmiotem analizy. W pracy zostaną przedstawione identyfikacja konfliktów, oceny i metody rozwiązania problemów w odniesieniu do szeroko pojętej idei sprawiedliwości społecznej.

Słowa kluczowe: środowisko, Sopot, konflikt, uzdrowisko, sprawiedliwość społeczna.

Sprawiedliwość środowiskowa i społeczna w kontekście adaptacji do zmian klimatu na przykładzie wybranych miast

Paulina Legutko-Kobus ¹

¹ Warsaw School of Economics, al. Niepodległości 162, 02-554 Warsaw, Poland
plegut@sgh.waw.pl

Abstrakt. Zasada sprawiedliwości wewnątrz i międzypokoleniowej (zapisana w Deklaracji z Rio w 1992 roku) jest nierozzerwalnie związana z wdrażaniem rozwoju zrównoważonego. Sprawiedliwość wewnątrzgeneracyjna w kontekście środowiskowym to prawo do życia w środowisku dobrej jakości (w którym zapewniony jest dostęp do zasobów i usług ekosystemów), zaś jej społeczne przejawy to między innymi zapewnienie partycypacji społecznej (na równych prawach) w procesach związanych z ochroną środowiska i kształtowaniem przestrzeni życia.

W sposób szczególny, postulaty zapewnienia sprawiedliwości środowiskowej i społecznej widoczne są w modelach i koncepcjach zrównoważonego rozwoju miasta (zakładających m.in. zwiększanie różnorodności miasta pod względem przyrodniczym i społecznym, rewitalizacje, zrównoważony transport, efektywne gospodarowanie energią i odpadami, demokratyzacje podejmowanych decyzji oraz kształtowanie ładu przestrzennego), co jest o tyle istotne, że w miastach Europy mieszka ok. 75% ludności. Jednym z kluczowych wyzwań rozwojowych dla miast jest obecnie proces adaptacji miast do zmian klimatu, czyli dostosowywanie się do zaistniałych lub przewidywanych zmian klimatu i ich skutków. Jest to z jednej strony łagodzenie szkód, a z drugiej wykorzystanie szans, w tym na planowanie miasta bardziej sprawiedliwego pod względem środowiskowym i społecznym.

W artykule przedstawiona zostanie analiza wybranych strategii (dla miast średnich) i planów adaptacji (dla miast dużych) do zmian klimatu oraz innych dokumentów polityki lokalnej. Analiza obejmie następujące aspekty:

- planowania miasta sprawiedliwego, w którym gwarantowany jest dostęp do zielono-błękitnej infrastruktury,
- działania adaptacyjne skierowane do grup szczególnie narażonych (w tym osób starszych),
- procesy rewitalizacji przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu i ekologicznemu,
- procesy partycypacji (rozumianej jako współdecydowanie), jako element zapewnienia sprawiedliwości środowiskowej i społecznej.

Słowa kluczowe: rozwój zrównoważony, sprawiedliwość środowiskowa, adaptacja do zmian klimatu.

Działania wybranych przedsiębiorstw w Polsce na rzecz klimatu – od strategii do praktyki

Ewa Jastrzębska ¹

¹ Warsaw School of Economics, al. Niepodległości 162, 02-554 Warsaw, Poland
ewa.jastrzebska@sggw.edu.pl

Abstrakt. Działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom to 13. z 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju (Sustainable Development Goals – SDGs), ogłoszonych przez ONZ w 2015 r., wyznaczających najważniejsze wyzwania współczesnego świata na najbliższe 15 lat. Realizacja SDGs ma zapewnić sprawiedliwość wewnątrzpokoleniową i międzypokoleniową, w tym w wymiarze środowiskowym, bo praktycznie każdy z SDGs ma środowiskowy kontekst.

SDGs cieszą się dużym zainteresowaniem biznesu, także w Polsce. Przedsiębiorstwa podejmują różnorodne inicjatywy na rzecz ich realizacji na wszystkich poziomach zarządzania. Działania na rzecz klimatu prowadzą nie tylko duże firmy, zdające sobie sprawę, że degradacja środowiska stała się obecnie barierą rozwoju, lecz także start-upy pozytywnego wpływu, których liczba w ostatnich latach gwałtownie rośnie na całym świecie.

Celem artykułu jest ocena działań podejmowanych przez wybrane przedsiębiorstwa w Polsce na rzecz klimatu. W ramach tak postawionego celu przeprowadzone zostaną trzy równoległe badania. Po pierwsze dokonana zostanie ocena strategii biznesowych i funkcjonalnych (tj. społecznej odpowiedzialności i zrównoważonego rozwoju) z punktu widzenia uwzględnienia w nich kwestii zmian klimatycznych, przeprowadzona wśród wybranych największych firm w Polsce według listy 500 Rzeczypospolitej, zaliczanych równocześnie do grona liderów społecznej odpowiedzialności biznesu według Rankingu Odpowiedzialnych Firm Koźmiński Business Hub. Po drugie, dokonana zostanie krytyczna analiza 115 dobrych praktyk, zgłoszonych do raportu FOB „Odpowiedzialny biznes w Polsce. Dobre praktyki 2018” w ramach 13. celu dotyczącego klimatu. Po trzecie, podjęta zostanie próba zidentyfikowania polskich start-upów pozytywnego wpływu, przyczyniających się do przeciwdziałania lub adaptacji do zmian klimatycznych.

Słowa kluczowe: zmiany klimatyczne, biznes, start-up, strategia.

**Common goods only in the city?
Implementation of tasks of sołecki fund in the field of
green areas - example of rural communes
in Łódzkie voivodeship**

Marcin Feltynowski ¹

¹ University of Lodz, Faculty of Economics and Sociology, POW 3/5, 90-255 Lodz, Poland
marcin.feltynowski@uni.lodz.pl

Abstract. Sołecki funds are an instrument enabling activating the local community within rural auxiliary administrative units. Sołecki fund is an optional instrument and its use remains within the discretion of local authorities and depends on the specificity of the local system and applied policy. An important element of the tasks of the Sołecki fund is the possibility of receiving a refund of part of the expenses incurred from national budget.

The aim of the undertaken research is to identify the scale of projects related to green areas in the area of rural communes in Łódzkie voivodeship. An additional aspect is also the classification of the tasks carried out and the analysis of the spatial distribution of projects identified in the query.

Keywords: sołecki fund, green areas, rural communes, Łódzkie voivodship.

15.30-17.00 Sesja II B (język angielski)

**SPRAWIEDLIWOŚĆ ŚRODOWISKOWA – ASPEKTY SPOŁECZNO-
EKONOMICZNE – CZ. II**

What have we learnt on urban commons and economic experiment?

Adam Polko ¹, Małgorzata Czornik ¹, Piotr Gibas ¹, Artur Ochojski ¹

¹ University of Economics in Katowice, 1 Maja 50, 40-287 Katowice, Poland
adam.polko@ue.katowice.pl, malgorzata.czornik@ue.katowice.pl,
piotr.gibas@ue.katowice.pl, artur.ochojski@ue.katowice.pl

Abstract. The objective of the paper is to discuss the concept of urban commons from economic perspective. So far most of academics who wrote on urban commons focused on legal, institutional or governance aspects and their research were based on case studies which underlined the role of local context. Therefore the paper is an attempt to explain the urban commons phenomenon using economic vocabulary. The review of laboratory and field experiments using in traditional commons helps to offer new method for urban commons studies. The paper presents results of economic experiment called "urban commons game", which takes into account multi-functionality of urban spaces, high diversity of urban users and openness of cities. The economic experiment was carried out in several local communities in Polish cities.

The paper presents results of research project titled "The Economics of Urban Commons" (No. 2015/19/B/HS4/01695) financed by Polish National Scientific Centre. Head of the project: Dr Adam Polko.

Keywords: urban commons, collective action, experimental economics, field experiments.

Sustainable development as a concept of fairness from the perspective of energy consumption policy

Dariusz Pieńkowski ¹

¹ Poznan University of Life Sciences, Faculty of Economics and Social Sciences,
Wojska Polskiego 28, 60-637 Poznan, Poland
dariusz.pienkowski@up.poznan.pl

Abstract. The economic values are defined by the classical laissez-faire market mechanism, which refers to the idea of fairness according to an individual's work. Classical economists have claimed that the selfish behaviour of all the actors in the market is the best strategy for resource allocation with competition being the most efficient way of doing so. The classical market concept of fairness according to one's work was treated as the universal formula of resource allocation very much defined by the individualistic perspective. However, the concept of sustainable development is referring to the idea of justice according to the needs of both present and future generations. It postulates the different concept of fairness and reorganization of the neoclassical mechanism which produced social inequalities and ecological threats. This paper presents the sustainable perspective of fairness that postulates new forms of energy consumption and production related to the concepts of solidarity, sharing, or social economies. The new postulates of energy transition changes not only technologies but also reforms socio-economic structures including social meanings or energy consumption and production patterns. The new approaches emphasise the role of social capital, collaborative consumption and prosumption. It seeks to present the role of new local socio-technical structures and distributed generation of renewable energy in the sustainable energy transition. The new structures provide opportunities to the creation of a wide range of different goals beyond the narrow targets of production and distribution of energy from renewables including reduction of social and economic inequality or generation of social capital and resilient economies.

Keywords: fairness, energy consumption, sustainable development, social capital, local socio-technical structures.

Participative budget is an innovative tool for social development. Experience of Ukraine

Marta Lyvdar ¹, Olena Pozniakova ¹

¹ Lviv National Polytechnic University, Institute of Economics and Management, 5 Mytropolyt Andrei, 79000 Lviv, Ukraine
m.luvdar@gmail.com, pozniakovalv@gmail.com

Abstract. The most common models of participative budgets in Europe are considered. The necessity of decentralization reform in Ukraine on the principles of participative management is substantiated. The directions of improving the attraction of citizens to the budget process and the advantages of introducing participative budgeting in Ukraine are outlined. Participative budgeting is considered from the point of view of restoring trust and resolving the back links between society and governing bodies in the conditions of political and economic instability.

The main problems and challenges of the participative budget in Ukraine are explored. The stages of development and acceptance of the participatory budget at the local level are outlined. The main provisions and principles for implementation and progress of the process of participatory budgeting are developed.

The greater focus is placed on the role of participatory budgeting in ensuring social inclusion and sustainable development of the region.

Keywords: participative budget, social inclusion, sustainable development, local initiatives, public responsibility.

Ecological and social value of urban vacant land

Agnieszka Majorek ¹

¹ University of Economics in Katowice, 1 Maja 50, 40-287 Katowice, Poland
agnieszka.majorek@edu.uekat.pl

Abstract. Recently, many scientific studies concern the uneven development of cities and its effects. The uncontrolled expansion of residential development, as well as demographic changes led to the formation of unused urban spaces, the so-called "urban vacant land". This term frequently carries a negative connotation — abandoned, empty, unused, dangerous. Due to the fact that "vacant land" disturb the continuity of the urban structure, they are perceived as a problem in the context of the compact city idea.

However, vacant land may instead be viewed as valuable urban landscape, as well as ecological resource. This characteristic space provides community benefits, as well as being a potential source of ecosystem services have supporting the health and well-being of local people, which promote a better quality of life for city residents. But urban vacant land is not usually thought of as green infrastructure. This is because the potential community benefits provided by these spaces are not part of public awareness.

In this article review of the literature on the potential value of urban vacant land, focusing in particular on its potential ecological and social benefits. The main aim was to develop a better understanding of the potential value of vacant land in order to help determine how effectively urban vacant land can function as part of our cities.

Keywords: urban vacant land, ecological value, social value.

Development of riverside areas as an opportunity to improve the accessibility of greenery in Krakow

Dorota Jopek ¹

¹ Cracow University of Economics, Rakowicka 27, 31-510 Krakow, Poland
jopekd@uek.krakow.pl

Abstract. The term social justice is most often used in socio-political and legal categories. The dimension of postulating equality is manifold. Among others, it concerns the equality of primary goods, the equality of essential resources or the equal satisfaction of needs. Therefore, can the right of equal access to natural resources of green and blue infrastructure be considered in these categories?

Spatial planning determines the principles of shaping space by the needs of residents rationally and sustainably. Nowadays, the city as a complex spatial and functional structure should offer the possibilities of satisfying the needs of both primary and post-basic residents. The degree of meeting these needs determines the quality of life of city dwellers mainly by providing them with optimal living, resting and working conditions. The quality of urban life should be expressed by several criteria, individually formulated for individual centres. They depend on local conditions, the way of life of the residents and rely on the adaptation of the level of urban infrastructure development and spatial and functional structure of the city to the needs of residents and their activity.

One of the spatial elements related to the quality of life is access to green areas, necessary not only for aesthetic and recreational functions but also for social and health features. The optimum range of accessibility of greenery areas in many modern cities is set at a level of 10-15 minutes of walk, which in turn generates the need for a relatively even distribution of these areas throughout the city. In practice, the development of the space of Polish cities, however, these assumptions are not always taken into account, especially in areas subject to high investment pressure, where access to green areas is either reduced or limited for a selected social group. The hydrological network of the city and its accompanying greenery is an opportunity to improve the accessibility of green areas in individual parts of cities, and this idea in Krakow was to be implemented through a river park system. This study aims to analyse green areas located along watercourses in Kraków and to determine the degree of improvement in the accessibility of greenery for particular areas.

Keywords: greenery, social justice, life quality, green-blue infrastructure.

